

Мінна безпека.

Попередження ризиків пов'язаних із вибухонебезпечними предметами

Будь-які надзвичайні ситуації і, насамперед, військового характеру, призводять до зменшення рівня захищеності цивільного населення і зростання рівня загроз їхньому життю та здоров'ю. У 2014 році наша країна стикнулася з новими викликами та загрозами. Від початку збройного конфлікту на Сході України, а тепер повномасштабної війни на всій території нашої країни. Всі області держави уражені вибухонебезпечними предметами (ВНП), що призвело до підвищення загрози травмування та загибелі людей. Основними проблемами цивільного населення стосовно питань поводження з вибухонебезпечними предметами різного типу (міни, боєприпаси та набої, вибухонебезпечні залишки війни, саморобні вибухові пристрої, вибухівка тощо), що призводять до смертей та травмувань, є наступні:

1. Досить низький рівень знань щодо правил безпечної поведінки у ситуаціях, пов'язаних з мінами та ВНП.
2. Проблема недооцінки небезпеки ВНП, їх впливу та наслідків.
3. Також в сучасних умовах зростає загроза травмувань чи навіть загибелі цивільного населення внаслідок вчинення терористичних актів. Події останніх років, а саме, війна в Україні яскраво продемонстрували необхідність наявності у цивільного населення певних знань щодо вибухонебезпечних предметів, їх різновидів, властивостей і потенційних загроз, а також правил безпечної поведінки у разі зіткнення з небезпечними предметами чи потрапляння в екстремальні ситуації.

ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ ПРЕДМЕТИ

Земля приховує безліч небезпечних знахідок, натрапити на які можна в самих несподіваних місцях.

поле

ліс

водойми

города

будівлі

Їх активація походить від найменшого зовнішнього впливу: удар, тертя, струс, нагрівання. Знання заходів безпеки допоможе уникнути загрози та врятувати життя. Адже основна причина нещасних випадків є грубе порушення елементарних правил безпеки: спроби взяти в руки, пересунути або розібрати предмет, завдання ударів по ньому, кидання у відкритий вогонь чи воду. Вкрай важливо потрібно розуміти, які наслідки можуть мати підозрілі предмети. Багато вибухонебезпечних предметів, які під час бойових дій не вибухнули, зберігають здатність до вибуху влюбий час. Такі предмети становлять особливу небезпеку.

Не при яких обставинах:

Не торкайтеся підозрілого предмета.

Не користуйтеся мобільними телефонами чи іншими засобами радіозв'язку поблизу підозрілого предмета

Земля приховує безліч небезпечних знахідок, натрапити на які можна в самих несподіваних місцях. Їх активація походить від найменшого зовнішнього впливу: удар, тертя, струс, нагрівання. Знання заходів безпеки допоможе уникнути загрози та врятувати життя. Адже основна причина нещасних випадків є грубе порушення елементарних правил безпеки: спроби взяти в руки, пересунути або розібрати предмет, завдання ударів по ньому, кидання у відкритий вогонь чи воду. Вкрай важливо потрібно розуміти, які наслідки можуть мати підозрілі предмети. Багато вибухонебезпечних предметів, які під час бойових дій не вибухнули, зберігають здатність до вибуху влюбий час. Такі предмети становлять особливу небезпеку. Не при яких обставинах: Не торкайтеся підозрілого предмета. Не користуйтеся мобільними телефонами чи іншими засобами радіозв'язку поблизу підозрілого предмета.

БОЙОВІ ПАТРОНИ - це боеприпаси, призначені для стрільби з бойової зброї з метою ураження живої сили та бойової техніки.

Дальність польоту кулі - понад 1500 метрів, а радіус ураження уламками від крупнокаліберного патрона - не менше 20 метрів.

Категорично забороняється розбирати патрон, наносити по ньому удари, кидати в багаття або вчиняти інші дії. Неможливо передбачити, куди і в якому напрямленні полетить куля.

БОЙОВІ ПАТРОНИ - це боеприпаси, призначені для стрільби з бойової зброї з метою ураження живої сили та бойової техніки. Дальність польоту кулі - понад 1500 метрів, а радіус ураження уламками від крупнокаліберного патрона - не менше 20 метрів. Категорично

забороняється розбирати патрон, наносити по ньому удари, кидати в багаття або вчиняти інші дії. Неможливо передбачити, куди і в якому напрямленні полетить куля.

РУЧНІ ГРАНАТИ дистанційного типу - призначені для знищення бойової техніки, живої сили противника.

Мінімальна безпечна відстань до гранат - фугасних - не менше 50 м, осколкових - не менше 200 м
Категорично забороняється двигати снаряд з місця, припіднімати або витаскувати із землі! Це приведе до його вибуху і отримання тяжких травм, а в більшості випадків - до смерті.

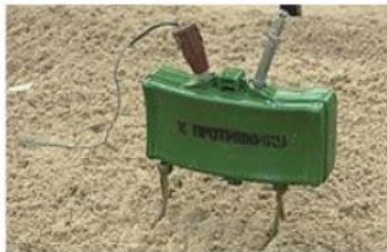

ОСКОЛКИ від ГРАНАТ Мінімальна безпечна відстань до гранат –фугасних - не менше 50 м, осколкових - не менше 200 м. Категорично забороняється двигати снаряд з місця, припіднімати або витаскувати із землі! Це приведе до його вибуху і отримання тяжких травм, а в більшості випадків – до смерті.

МІНА – це вибухонебезпечний пристрій, спрямований на виведення з ладу чи знищення людини, транспорту або будівлі. Спрацьовує від присутності, близькості або контакту з особою чи транспортним засобом.

За тактичним призначенням міни поділяються на:

- **ПРОТИПІХОТНІ** – призначаються для враження живої сили противника

Противопехотна фугасна міна ПФМ-1
направленої дії

За типом датчика міни бувають:

- натискної дії;
- магнітної дії;
- теплової дії;
- інфрачервоної дії

Противопехотна міна скерованої дії МОН-50

Противопехотні міни M14, Valmara 69, VS-50

МІНА – це вибухонебезпечний пристрій, спрямований на виведення з ладу чи знищення людини, транспорту або будівлі. Спрацьовує від присутності, близькості або контакту з особою чи транспортним засобом. За тактичним призначенням міни поділяються на: • протипіхотні – призначаються для враження живої сили противника. Противопехотна фугасна міна ПФМ-1 направленої дії. Противопехотна міна скерованої дії МОН-50 За типом датчика міни бувають: натискної дії; магнітної дії; теплової дії; інфрачервоної дії Противопехотні міни M14, Valmara 69, VS-50

Міни натискувальної дії (фугасні)

ПМН

ПМН-2

ПМН-3

ПМД – 6

ПМД-6М

ПМН – 4

- **ПРОТИТРАНСПОРТНІ** - призначаються для виведення з ладу транспорту і живої сили противника

Протитанкова міна ТМ-46.

Протитанкова міна MN-121,
Встановлюється дистанційним методом

За типом датчика міни бувають:
натискної дії;
магнітної дії;
теплової дії;
похилої дії;
сейсмічної дії;
інфрачервоної дії.

Протитанкова міна VS-N

протитранспортні - призначаються для виведення з ладу транспорту і живої сили противника Протитанкова міна ТМ-46. Протитанкова міна MN-121, Встановлюється дистанційним методом. Протитанкова міна VS-N За типом датчика міни бувають: натискної дії; магнітної дії; теплової дії; похилої дії; сейсмічної дії; інфрачервоної дії.

ВСТАНОВЛЕННЯ МІН

Мінімальна безпечна відстань до мін –фугасних - не менше 50 м, осколкових - не менше 300 м. Категорично забороняється двигати снаряд з місця, припіднімати або витаскувати із землі! Це приведе до його вибуху і отримання тяжких травм, а в більшості випадків – до смерті.

МІНОМЕТНІ МІНИ – застосовуються для стрільби з мінометів, основна особливість мінометної міни вони крилаті: високої чутливості підричника миттєвої дії. Особливо це відноситься до боєприпасів, що не розірвалися. У ґрунт міна втикається носом, і, якщо не вибухає, заривається в землю і хвостовик залишається дивитись вгору. Внаслідок удару крихкі елементи підричника отримують пошкодження та можуть привести в дію від будь-якої незначної зміни положення міни. При спробі витягнути міну за «хвіст» крихкі елементи підричника (який перебуває в бойовому положенні) приводяться в дію, що призводить до вибуху мінометної міни.

Міни бувають: фугасні; осколочні; осколочнофугасні.

МІНОМЕТНІ МІНИ – застосовуються для стрільби з мінометів, основна особливість мінометної міни вони крилаті: високої чутливості підричника миттєвої дії. Особливо це відноситься до боєприпасів, що не розірвалися. У ґрунт міна втикається носом, і, якщо не вибухає, заривається в землю і хвостовик залишається дивитись вгору. Внаслідок удару крихкі елементи підричника отримують пошкодження та можуть привести в дію від будь-якої незначної зміни положення міни. При спробі витягнути міну за «хвіст» крихкі елементи підричника (який перебуває в бойовому положенні) приводяться в дію, що призводить до вибуху мінометної міни. Міни бувають: фугасні; осколочні; осколочнофугасні.

ОСКОЛКИ ВІД МІНОМЕТНОЇ МІНИ. Мінімальна безпечна відстань до них - 500 метрів. Категорично забороняється двигати снаряд з місця, припіднімати або витаскувати із землі! Це приведе до його вибуху і отримання тяжких травм, а в більшості випадків – до смерті.

СНАРЯДИ ДО ГАРМАТ - призначаються для знищення вогневих засобів, бойової техніки, оборонних споруджень і живої сили противника.

Застосовуються в сухопутних, військово-морських, повітряних видах і родах зброєний сил.

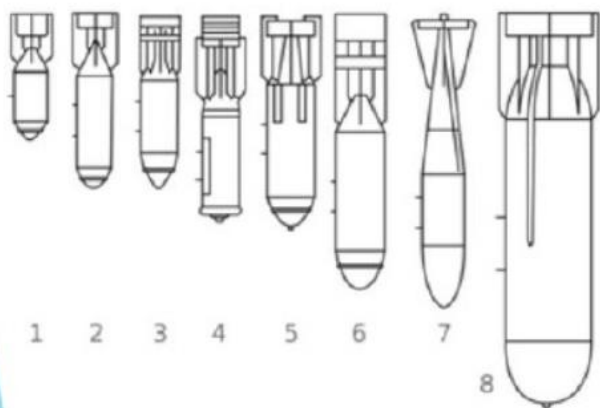

снаряди до гармат - призначаються для знищення вогневих засобів, бойової техніки, оборонних споруджень і живої сили противника. Застосовуються в сухопутних, військово-морських, повітряних видах і родах зброєний сил.

ОСКОЛКИ СНАРЯДУ. Мінімальна безпечна відстань до них - 800 метрів. Категорично забороняється двигати снаряд з місця, припіднімати або витаскувати із землі! Це приведе до його вибуху і отримання тяжких травм, а в більшості випадків – до смерті.

АВІАЦІЙНІ БОМБИ - призначаються для бомбардування фортифікаційних споруд, промислових та залізничних об'єктів, складів і баз різного призначення, населених пунктів, міст скупчення військ.

За типом бомби бувають:
фугасні; осколкові, осколковофугасні;
бітонобійні, бронебійні, запалювальні...

Сімейство фугасних (ФОб) и осколковофугасних (ОФАБ) авіабомб:
1 – ФАБ-100; 2 – ФАБ-250;
3 – ФАБ-250М46; 4 – ОФАБ-250;
5 – ФАБ-500М54; 6 – ФАБ-500;
7 – ФАБ-500М62; 8 – ФАБ-5000

За типом бомби бувають: фугасні; осколкові, осколковофугасні; бітонобійні, бронебійні, запалювальні. АВІАЦІЙНІ БОМБИ - призначаються для бомбардування фортифікаційних споруд, промислових та залізничних об'єктів, складів і баз різного призначення, населених пунктів, міст скупчення військ. Сімейство фугасних (ФОб) и осколковофугасних (ОФАБ) авіабомб: 1 – ФАБ-100; 2 – ФАБ-250; 3 – ФАБ-250 М46; 4 – ОФАБ-250; 5 – ФАБ-500 М54; 6 – ФАБ-500; 7 – ФАБ-500 М62; 8 – ФАБ-5000.

Авіаційні бомби вкрай небезпечні через наявності великої кількості вибухової речовини, виділення великої кількості енергії при вибуху і великого радіуса ураження, а також дуже чутливих підрильників. Як правило, на авіабомбах встановлюється два і більше вибухових апаратів, які без спеціальних знань і обладнання важко знайти і практично неможливо визначити їх стан. Кинуті з літака авіаційні бомби, які не розірвалися, як правило, мають чутливий підрильник і взведенні в бойовий стан реагують до зовнішніх впливів на них. Мінімальна безпечна відстань до них – не менше 1200-1500 метрів. Категорично забороняється двигати снаряд з місця, припіднімати або витаскувати із землі! Це приведе до його вибуху і отримання тяжких травм, а в більшості випадків – до смерті.

КАСЕТНІ БОЄПРИПАСИ – це артилерійські снаряди, авіаційні бомби, боєприпаси для реактивних систем залпового вогню типу «Град», «Ураган», «Смерч», «Торнадо», оснащені касетними елементами: мілкими мінами до 10 кг, бомбами чи убійними елементами у вигляді голок, шариків, шматків заліза-скла та інше. Можуть мати самоліквідатор, що викликає їх вибух через певний проміжок часу. Касетні елементи розкидають на місцевості хаотично і через своїх малих розмірів - малопримітні. В той час вони дуже чутливі до незначного зовнішнього впливу.

Мінімальне безпечне відстань до них - не менше 200 метрів.

Категорично забороняється здвигати з місця касетний елемент або боєприпаси, припіднімати чи виймати його з землі! Це приведе до вибуху і отримання множинних тяжких травм, а в більшості випадків - до смерті.

Касетні боєприпаси – це артилерійські снаряди, авіаційні бомби, боєприпаси для реактивних систем залпового вогню типу «Град», «Ураган», «Смерч», «Торнадо», оснащені касетними елементами: мілкими мінами до 10 кг, бомбами чи убійними елементами у вигляді голок, шариків, шматків заліза-скла та інше. Можуть мати самоліквідатор, що викликає їх вибух через певний проміжок часу. Касетні елементи розкидають на місцевості хаотично і через своїх малих розмірів - малопримітні. В той час вони дуже чутливі до незначного зовнішнього впливу. Мінімальне безпечне відстань до них - не менше 200 метрів. Категорично забороняється здвигати з місця касетний елемент або боєприпаси, припіднімати чи виймати його з землі! Це приведе до вибуху і отримання множинних тяжких травм, а в більшості випадків - до смерті.

САМОРОБНІ ВЗРИВНІ ПРИСТРОЇ - це самостійно виготовлені пристрої, що складаються з вибухової речовини, у тому числі - з використанням боєприпасів, імітаційних та піротехнічних засобів, горючих речовин.

Міна-пастка - спеціальний пристрій, який може бути замаскований під безпечні на вигляд предмети побуту. Спрацьовує раптово, коли людина наближається до, здавалося б, невинного предмету або доторкується до нього.

Частіше всього встановлюються в будівлях, спорудах, поблизу предметів щоденного побуту, зброї, дитячих іграшок.

На відміну від вибухонебезпечних предметів промислового виробництва, саморобні вибухові пристрої не мають будь-яких стандартів і можуть мати будь-яку форму та вигляд.

САМОРОБНІ ВЗРИВНІ ПРИСТРОЇ - це самостійно виготовлені пристрої, що складаються з вибухової речовини, у тому числі - з використанням боєприпасів, імітаційних та піротехнічних засобів, горючих речовин. Міна-пастка - спеціальний пристрій, який може бути замаскований під безпечні на вигляд предмети побуту. Спрацьовує раптово, коли людина наближається до, здавалося б, невинного предмету або доторкується до нього. Частіше всього встановлюються в будівлях, спорудах, поблизу предметів щоденного побуту, зброї, дитячих іграшок. На відміну від вибухонебезпечних предметів промислового виробництва, саморобні вибухові пристрої не мають будь-яких стандартів і можуть мати будь-яку форму та вигляд.

Саморобним вибуховим пристроєм може бути будь-який предмет, залишений без нагляду чи перебування якого не типово для даної місцевості чи обстановки. Такі предмети прийнято називати підозрілими.

На відміну від вибухонебезпечних предметів промислового виробництва, саморобні вибухові пристрої не мають будь-яких стандартів і можуть мати будь-яку форму та вигляд. Основні характерні ознаки саморобного вибухового пристрою: перебування в місцях масового скупчення людей валізи, пакетів, коробок без нагляду; зовнішню схожість з боєприпасами та піротехнічними виробами; наявність на предметі розтяжок, проводів, мотузок, скотчу тощо;

Саморобним вибуховим пристроєм може бути будь-який предмет, залишений без нагляду чи перебування якого не типово для даної місцевості чи обстановки. Такі предмети прийнято називати підозрілими. На відміну від вибухонебезпечних предметів промислового виробництва, саморобні вибухові пристрої не мають будь-яких стандартів і можуть мати будь-яку форму та вигляд. Основні характерні ознаки саморобного вибухового пристрою: перебування в місцях масового скупчення людей валізи, пакетів, коробок без нагляду; зовнішню схожість з боєприпасами та піротехнічними виробами; наявність на предметі розтяжок, проводів, мотузок, скотчу тощо.

Граната + розтяжка

Міна + приманка

Міна заповільненої дії

Міна заповільненої дії

Наявність джерел живлення (батарейки, акумулятори), антени, мобільного телефону, годинного або електронного таймера; наявність підозрілих звуків, що походять від предмета (тикання годин, сигнали через певний проміжок часу тощо); характерний запах гасу, розчинника, паливно-мастильних та хімічних матеріалів; наявність елементів, які не відповідають їхньому прямому призначенню; наявність у дверях, вікнах, на деревах, дитячих майданчиках, зорових предметів, закріплених за допомогою дроту, ниток, скотчу, шнурів тощо. Не робіть жодних дій із підозрілими предметами, які можуть виявитися вибуховими пристроями! Це може привести до вибуху і отримання множинних тяжких травм, а в більшості випадків - до смерті.

ОЗНАКИ НЕБЕЗПЕЧНИХ ТЕРИТОРІЙ

ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ

ОФІЦІЙНІ:

НЕОФІЦІЙНІ:

Наскільки ми знайомі з різними ознаками небезпечних територій та можемо використовувати їх на практиці, залежить, опинимось ми на безпечній ділянці чи ні, та, в кінці-кінців, будуть нам загрожувати ризики чи ми будемо в безпеці. Для убезпечення цивільного

населення, що мешкає на територіях, які зазнали впливу збройного конфлікту, урядом України затверджено «Правила позначення небезпек, пов'язаних з мінами та вибухонебезпечними предметами – наслідками війни» вони розроблені відповідно до положень міжнародних гуманітарних конвенцій із врахуванням рекомендацій міжнародних стандартів з протимінної діяльності. Однак, не всі заміновані території або території, на яких велись бойові дії, на сьогодні обстежені на наявність мін та ВНП та мають відповідне позначення. Тому є важливим засвоєння знань та навичок, спрямованих на забезпечення власної безпеки. Однак у разі виявлення міни чи ВНП, необхідним є також інформування оточуючих та осіб, що можуть опинитись поряд із небезпекою. Зрозуміле та правильне позначення небезпечного району може стати сигналом щодо наближення до небезпеки і врятувати життя людей. Слід пам'ятати, що встановлення офіційних систем позначення здійснюється лише фахівцями у сфері протимінної діяльності. Ваші дії щодо позначення повинні здійснюватися лише на БЕЗПЕЧНІЙ ВІДСТАНІ та мають слугувати сигналом про небезпеку.

ІНШІ ОЗНАКИ НЕБЕЗПЕЧНИХ ТЕРИТОРІЙ

✓ Позначення «мінне поле» 	✓ Позначення підручними засобами 	✓ Узбіччя доріг, ґрунтові дороги, лісосмуги 	
✓ Зруйновані будівлі та споруди 	✓ Покинута військова техніка 	✓ Місця, пов'язані із військовою діяльністю 	✓ Залишки мертвих тварин

- **Необроблені поля та ділянки, де не ведеться господарська діяльність, теж можуть становити загрозу, тому їх потрібно оминати.**
- ! ▪ **Ділянки з видимими ознаками пошкодження ґрунту та травного покриття, залишками дротів, розтяжок, ниток, мотузок, ізоляції, скотчу тощо.**
- **Водойми, переправи, мости та інші важливі елементи інфраструктури можуть бути замінованими, тому потрібно бути уважними та не наражати себе на небезпеку.**

ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ НІКОЛИ НЕ МОЖНА ІГНОРУВАТИ ТА САМОВІЛЬНО ПРИБИРАТИ З МІСЦЯ ЧИ ПСУВАТИ: ЦЕ МОЖЕ КОШТУВАТИ КОМУСЬ ЖИТТЯ!

Мінно-вибухові травми

1-й тип травм: Травматична ампутація
стопи або гомілки
(фугасна протипіхотна
міна)

2-й тип травм: Множинні травми голови, шиї, грудей чи живота
(осколкове поранення)

3-й тип травм: Важкі травми верхньої кінцівки
(кінцівок) з супутніми травмами
обличчя, частіше всього втратою
зору
(ризикована поведінка – спроба
взяти до рук вибухонебезпечний
предмет)

Мінно-вибухова травма (МВТ) – це сполучена травма, що виникає внаслідок імпульсної дії комплексу вражаючих факторів вибуху мінного боєприпасу, яка характеризується взаємопов'язаним та взаємообтяжуючим впливом, як глибоких і значних пошкоджень тканин, так і розвитком загального контузійно-комоційного синдрому. Фактори ураження під час мінно-вибухових травм є: ударна хвиля, висока температура та полум'я; уламки і частки вибухового пристрою, фрагменти сторонніх предметів та перешкод; механотравма – забій тіла через удари об землю та інші тверді тіла; баротравма – коливання атмосферного тиску; токсична дія газоподібних продуктів вибуху; акустична травма.

ЯКЩО ВИ ОПИНИЛИСЬ НА МІННОМУ ПОЛІ

1. **ЗУПИНИТИСЯ.**
2. **НЕ ПАНІКУВАТИ І НЕ РУХАТИСЬ НІКУДИ.**
3. **ГОЛОСНО ПОПЕРЕДИТИ ІНШИХ.**
4. **ГУКАТИ НА ДОПОМОГУ.** Але попередьте, що підходити не можна. Попросіть викликати екстрену службу за телефоном 101 чи 102.
5. **ЯКЩО НІКОГО НЕМАЄ ПОБЛИЗУ,** подзвоніть самі.
6. **ЧЕКАЙТЕ НА ДОПОМОГУ.**

ЯКЩО ВИ СТАЛИ СВІДКОМ ІНЦИДЕНТУ НА МІННОМУ ПОЛІ

1. **ЗУПИНИТИСЯ ТА НЕ ПІДХОДИТИ ДО ПОСТРАЖДАЛОГО.**
2. **НЕ ПАНІКУВАТИ** заспокоїти потерпілого та повідомити, що скоро під'їде допомога. Попросіть не рухатись та за можливості самому потерпілому зупинити кровотечу. Поясніть, як він/вона це може зробити.
3. **НА ВІДСТАНІ ЗАТЕЛЕФОНУЙТЕ** до екстрених служб: **ДНС – 101,** Швидка допомога - 103, поліцію – 102, місцеві органи влади.
4. **ЧЕКАЙТЕ НА БЕЗПЕЧНІЙ ВІДСТАНІ** до приїзду фахівців.

ПРАВИЛА БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВИЯВЛЕННЯ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

1. **ЗУПИНИТИСЯ.** Як що ви рухались.
2. **НЕ ПАНІКУВАТИ.** Заспокоїтись, це може врятувати Вам життя.
3. **ПЕРЕВІРИТИ НАВКОЛО СЕБЕ НЕ РУХАЮЧИСЬ** наявність інших предметів.
4. **ПОВЕРНУТИСЬ НАЗАД ТИМ ЖЕ ШЛЯХОМ, ЯКИМ ПРИЙШОВ,** стараючись рухатись по своїм слідам на безпечну відстань (не менше 300 метрів).
5. **ПОЗНАЧИТИ** небезпечну територію помітним знаком (червона стрічка, хустина, насипати камінців, поставити схрещені гілячки дерева, то що. **УВАГА: МАРКУВАННЯ ЗДІЙСНЮВАТИ НА БЕЗПЕЧНІЙ ВІДСТАНІ!**
6. **ПОВІДОМИТИ** ДНС – 101, поліцію – 102, місцеві органи влади.

ЧОГО НЕ МОЖНА РОБИТИ

- Наближатися до вибухонебезпечних предметів.
- Якимсь чином впливати на нього (торкатися, кидати каміння, пересувати, накривати чи заливати водою, кидати у вогонь, тощо.
- Телефонувати безпосередньо поруч з небезпечним предметом.
- Здійснювати маркування безпосередньо біля нього.